

प्रयागसेतु (प्र + सेतु) m. Titel einer Schrift Verz. d. B. H. No. 1403.
 प्रयाचक (von याच् mit प्र) adj. *bittend, flehend*: शरणार्थम् MBh. 6, 1554.
 प्रयाचन (wie eben) n. *das Bitten, Ansehen*: अर्धमयशस्यं च शात्र-
 वाणां नम् MBh. 5, 61.

प्रयाज्ञ (von यञ् mit प्र) m. Bez. gewisser Opfersprüche und der von ihnen begleiteten *Āḡja*-Spenden, welche zur Eingangscerimonie (प्रा-
 यणीय) gehören, gewöhnlich fünf an Zahl: für die Samidh, Tanūna-
 pāt, Idā, Barhis, Svāhākāra, z. B. समिधो अग्न्यायस्य व्यत्तु, तनू-
 पादम् अग्न्यायस्य वेत्तु, beim Thieropfer eilf (Āprī). P. 7, 3, 62. RV. 10, 81,
 8. VS. 19, 19. Ait. Br. 1, 8, 11. TS. 1, 5, 2, 3. 2, 6, 4, 6. अग्निं प्रयाज्ञा ई-
 व्यत्ते पशुना मध्यतः पृषदायिनानूयाज्ञा: 6, 3, 44, 7. Çat. Br. 3, 1, 2, 6. 8, 4, 3.
 4. 2, 5, 2, 30. Āc. v. Ça. 1, 5, 2, 16, 3, 2. Kāt. Ça. 3, 2, 16. fgg. 3, 2. fgg. 5,
 2, 7. 6, 4, 8. Çāṇh. Ça. 5, 16, 6. Gṛh. 1, 10. Çāṇp. 19. अ° adj. Ait. Br. 1,
 26. Kāt. Ça. 6, 10, 22.

प्रयाज्ञवत् adj. von Prajāḡa begleitet TS. 6, 1, 5, 5.

प्रयाण (von या mit प्र) n. Kāc. zu P. 8, 4, 29. 1) *Ausgang, Antritt*
 (eines Weges u. s. w.), *Abzug, Aufbruch, Abreise; Gang, Reise, Marsch*
 HALAJ. 2, 297. इह प्रयाणमस्तु वाम् RV. 4, 46, 7. 5, 49, 2. अन् प्रयाणमुषो
 वि रजति 81, 1. 2. 8, 43, 6. Āc. v. Ça. 3, 10. Gṛh. 1, 8. Lāj. 10, 5, 13.
 MBh. 1, 543. 3, 13597. 8, 1547. HARIV. 13095. R. 1, 33, 18 (प्रयाने gedr.).
 2, 26, 16. 70 in der Unterschr. 92, 14 (101, 16 GORR.). 31. RAGH. 5, 29, 16,
 26. KUMĀRAS. 3, 43. MĀLAY. 45, 14. VARĀH. BRH. S. 83, 51. विजय° PRAB.
 78, 7. मार्गे तावच्छृणु (मे) कथयतस्त्वत्प्रयाणानुत्पम् MEGH. 13. अस्खलित°
 adj. *sicheren Ganges* Spr. 2476. त्रिरात्रम् — प्रयाणभङ्गमकरोत् unter-
 brach drei Tage lang seine Reise PAÑKĀT. 8, 19. प्रयाणेषु auf Märschen
 RĪĠA-TAR. 4, 588. दीर्घप्रयाणपीडित HIT. ed. JOHNS. III, 94. तदभिमुख-
 कृत° adj. auf Jmd losgehend PAÑKĀT. 232, 16. गर्धनेन das Reiten auf
 einem Esel MIT. 47, 5 v. u. प्राण° der Abzug der Lebensgeister RĪĠA-
 TAR. 3, 123. उद्वाहितनवद्वारे पञ्जरे विहगे ऽनिलः । पतिष्ठति तदाश्चर्यं
 प्रयाणे विस्मयः कृतः ॥ UDBHĀṬA im ÇKDr. प्रयाणकाले zur Sterbenszeit
 BHAG. 7, 30. — 2) *Antritt, Anfang*: शिशिरं वा रतस्य प्रयाणं वसतो ऽव-
 सानम् KĪTH. 34, 9. Çat. Br. 6, 8, 4, 3. — 3) *der Rücken eines Pferdes (die*
Stelle, auf der der Reiter sitzt) MBh. 3, 2787. — Vgl. प्रायाणिक.

प्रयाणक (von प्रयाण) n. Gang, Marsch, Reise H. 789. अनवरतप्रया-
 णकः PAÑKĀT. ed. ord. 53, 13. पञ्चरात्रकमप्रयाणकं कृत्वा eine fünftägige
 Unterbrechung der Reise 4, 17. विप्रच्छन्नैः प्रयाणकैः । अगतो नगरिमे-
 ताम् (Sāṁte BROCKHAUS) KATHĀS. 27, 200.

प्रयाणपुरी (प्र + पु°) f. N. pr. einer Stadt: °माहात्म्य MACK. Coll. I, 77.

प्रयाणि (von या mit प्र) s. अ°.

प्रयाणीय partic. fut. pass. von या mit प्र Schol. und Kāc. zu P. 8, 4,
 29. Vop. 26, 4.

प्रयात 1) partic. adj. und u. nom. act. s. u. या mit प्र. — 2) m. *Ueber-
 fall* (सौप्तिक, welches WILSON und ÇKDr. als m. fassen und WILSON
 durch a sleepy or lazy fellow wiedergiebt) und eine steile Felswand,
 Abgrund (भृगु, welches WILSON als N. pr. fasst) H. an. 3, 277 fehlerhaft
 für प्रयात.

प्रयातर (von या mit प्र) nom. ag. der da geht, gehen —, fliegen kann:
 विहगे लनं योजनानां प्रयातरि KATHĀS. 12, 147.

IV. Theil.

प्रयातव्य (wie eben) partic. fut. pass. *proficiendum, eundum*: यद्य-
 वश्यं °यम् MBh. 3, 14173. KATHĀS. 32, 57. °व्यमुद्यद्मि मया VID. 280.
 anzugreifen: पश्चादिष °व्यः (oder ist etwa प्रयातव्यः zu lesen?) MBh.
 4, 1756.

प्रयापण und प्रयापन n. nom. act. vom caus. von या mit प्र P. 8, 4, 30, Sch.
 प्रयापणि und °नि (wie eben) s. अ°.

प्रयापणीय und °नीय partic. fut. pass. vom caus. von या mit प्र P. 8, 4,
 30, Sch. Vop. 26, 4.

प्रयापिन् (vom caus. von या mit प्र) nom. ag. P. 8, 4, 30, Sch. °पिणी
 und °पिनी ebend.

प्रयाप्य (wie eben) adj. *wegzuschicken*: यथाकाम° Ait. Br. 7, 29.

प्रयाम (von यम् mit प्र) m. = नीवाक *Thauerung* AK. 3, 3, 23. H. 1518.
 — MĀKĀS. 120, 1 ist प्रयाम (lasst uns gehen) शीघ्रं zu schreiben, wie schon
 SCHÜTZ zu MEGH. 32 bemerkt hat.

प्रयामन् (von या mit प्र) *Ausfahrt* RV. 4, 119, 2.

प्रयायिन् (wie eben) adj. *gehend, fahrend, reitend*: °पिणी Kāc. zu P.
 8, 4, 29. खरयान° MBh. 13, 2585. अश्व° 9, 868. नागपति° mit Elephan-
 ten und Fussvolk ziehend 8, 209. ताम् सक्रप्रयायिणीं चक्रे er nahm sie
 mit auf die Reise VID. 19.

प्रयावन् (wie eben) s. वृष°, सु°.

प्रयावम् (absolut. von यु mit प्र) s. अ°.

प्रयास (von यस् mit प्र) m. *Anstrengung, Bemühung* H. 320. VS. 39,
 11. TS. 1, 4, 25, 1. RAGH. 12, 53. 14, 41. BṛĪG. P. 6, 10, 29. 7, 5, 42. 9, 4, 49.
 PAÑKĀT. 82, 9. अलं स्त्रीनिमित्तेन प्रयासेनामुना KATHĀS. 37, 145. त्वयाप्य-
 स्मद्विताथय — ईषत्प्रयासः — क्रियताम् RĪĠA-TAR. 1, 232. सार इति न मे
 तस्मिन्मणौ प्रयासः VIKR. 143 (nach der richtigen Lesart). सर्वे प्रयासा
 अभवन्विमोहाः कृताः कृता देवगणेषु दैत्यैः BṛĪG. P. 6, 10, 28. किं कशि-
 पोः प्रयासैः um ein Polster Spr. 3131. अयणपथपर्यत्तगमन° Gīt. 11, 32.
 बहुधनार्जन° KULL. zu M. 4, 12. PAÑKĀT. 223, 19. अप्रयासेन ohne An-
 strengung, ohne Mühe JĀṬN. 3, 115.

प्रयैयु (von या mit प्र) adj. *zum Fahren dienend* (Ross) nach DURGA
 zu NIR. 4, 15. उत मे प्रयैयैर्वयिणोः सुवास्त्वा अग्निं तुर्वनि RV. 8, 19, 37.

प्रयुक्ति (von युञ् mit प्र) f. 1) *das sich-in-Thätigkeit-Setzen, Trieb, An-
 trieb, intentio*: युवा युनैः प्रथमा गोभिर्भुजत स्तानावाना मनसो न प्रयुक्तिषु
 RV. 4, 131, 8. प्रस्तुतिर्वि धाम न प्रयुक्तिर्यामि मित्रावरुणा सुवृक्तिः 153.
 2. अग्रे बोधो मरुतो न प्रयुक्ति (instr.) । आ नो मित्रावरुणा ववृत्त्या 6, 11,
 1. प्र देवत्रा अक्षणे गातुरेत्वो अच्चा मनसो न प्रयुक्ति 10, 30, 1. — 2) *das*
in-Thätigkeit-Setzen, Anwendung H. an. 3, 128. MED. g. 42. दशकितारं
 प्रायुङ्क्त । तस्य प्रयुक्ति बर्हार्भूयानभवत् TBA. 2, 2, 21, 1. °विशेष MADHUS.
 in Ind. St. 1, 19, 17. विधि° ÇĀṆK. zu BṛĪG. Ār. Up. S. 182. कौटिल्य° RĪĠA-
 TAR. 6, 98. — 3) *Antrieb, Beweggrund* ÇKDr. und WILSON.

प्रयुग n. wird für die ursprüngliche Form von प्रउग angesehen VS.
 PAIT. 4, 127.

प्रयुञ् (युञ् mit प्र) P. 3, 2, 61, Sch. 1) *Gespann*: आ लो कुर्यते प्रयुञ्जो
 जनानां रथे वक्तु (zugleich Bed. 2.) RV. 10, 96, 12. 33, 1. धूर्ष प्रयुञ्जो न
 रश्मिभिः 77, 5, 1, 186, 9. — 2) *Antrieb, Beweggrund*: आकृतिः प्रयुञ् VS.
 4, 7, 11, 66. AV. 11, 8, 28. zweifelhaft VS. 30, 8 (प्रयुञ्जः TBA. 3, 4, 4, 5
 in der Ausg.). — 3) *Erwerb* (so v. a. योग): तेमस्य च प्रयुञ्जश्च त्वमीशिषे